

Менеджмент

УДК 336.1

Дуброва Наталя Петрівна

кандидат економічних наук,

доцент кафедри менеджменту і права

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Dubrova Natalia

PhD in Economics,

Associate Professor of Management and Law Department

Dnipro State Agrarian and Economic University

ORCID: 0000-0001-8584-3338

Процик Ярослав Ігорович

магістрант спеціальності 073 «Менеджмент»

Дніпровського державного аграрно-економічного університету

Protsyk Yaroslav

Master of the Specialty 073 "Management"

Dnipro State Agrarian and Economic University

**УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ В
СУЧАСНИХ УМОВАХ
COMMERCIAL BANK PROFIT MANAGEMENT IN MODERN
CONDITIONS**

Анотація. Вступ. Банківські установи виконують надзвичайно широкий спектр операцій та послуг. Головна мета функціонування банку, як і будь якого господарюючого суб'єкта, зосереджена на отриманні прибутку. Прибуток виступає головною метою підприємницької діяльності; основою економічного розвитку держави; критерієм ефективності виробничої діяльності; внутрішнім джерелом формування

фінансових ресурсів, що забезпечують розвиток підприємства; джерелом зростання ринкової вартості підприємства та задоволення соціальних потреб суспільства; основним захисним механізмом від банкрутства. Тому формування стратегії управління прибутком є першочерговим завданням фінансового менеджменту банку, особливо за умов системних криз та надзвичайних ситуацій. Загалом прибуток банку залежить від трьох «глобальних» факторів: доходів, витрат і податків, сплачених до бюджету. Зіставлення темпів зростання цих елементів дозволяє визначити, які з них позитивно або негативно вплинули на прибуток.

Мета. Метою статті є розгляд підходів до управління прибутком комерційного банку в сучасних умовах.

Матеріали і методи. Матеріали дослідження: 1) нормативно-правове забезпечення регулювання прибутку банків; 2) наукові праці вітчизняних та зарубіжних авторів, які проводять свої наукові та практичні дослідження в галузі управління прибутком банків.

У процесі дослідження були використані такі наукові методи: теоретичне узагальнення та групування (для характеристики складових управління прибутком); формалізація, аналіз і синтез (побудова схеми формування управління прибутком банків); логічне узагальнення результатів (формулювання висновків).

Результати. Комерційний банк має забезпечити достатність доходів для покриття витрат, а також ритмічність надходжень, тобто прибуток повинен бути розподілений у часі відповідно до періодичності витрат банку. Механізм управління прибутком банку є складним і взаємопов'язаним процесом управління, який є частиною процесу управління банківською діяльністю. Він реалізується за допомогою основних функцій, таких як планування, організація, регулювання, контроль, мотивація та аналіз, з метою досягнення та підвищення рівня прибутковості при врахуванні наявних ризиків і загроз. Ефективний механізм управління

прибутком забезпечує реалізацію стратегічних і тактичних цілей і має включати наступні компоненти: організаційно-економічний, фінансовий, мотиваційний, правовий, інформаційний. Таким чином, управління прибутком банку реалізується через систему управління, що включає цілеспрямований вплив суб'єкта управління або керуючої системи (підрозділи, які забезпечують управління прибутком банку) на об'єкт управління або керовану систему – прибутковість банківської діяльності. Дієвий механізм управління прибутком банку дає змогу в повному обсязі реалізувати завдання та поставлені цілі, сприяє результативному виконанню функцій цього управління.

Перспективи. У подальших дослідженнях пропонується зосередитися на кожному етапі управління прибутком банку. Це дозволить поліпшити організацію управління прибутком банку.

Ключові слова: управління прибутком банку, фінансовий аналіз, прибуток, дохід, собівартість.

Summary. Introduction. Banking institutions perform an extremely wide range of operations and services. The main purpose of the functioning of the bank, like any economic entity, is focused on making a profit. Profit is the main goal of entrepreneurial activity; the basis of economic development of the state; criterion of production activity efficiency; internal source of formation of financial resources that ensure the development of the enterprise; the source of growth of the market value of the enterprise and the satisfaction of the social needs of society; the main protective mechanism against bankruptcy. Therefore, the formation of a profit management strategy is a priority for the bank's financial management, especially in conditions of systemic crises and emergencies. In general, the bank's profit depends on three "global" factors: income, expenses and taxes paid to the budget. Comparing the growth rates of these elements allows to determine which of them positively or negatively affected profits.

Purpose. The purpose of the article is to consider approaches to managing the profit of a commercial bank in modern conditions.

Materials and methods. The materials of the study are: 1) regulatory and legal support for the regulation of profits of banks; 2) scientific papers of domestic and foreign authors conducting their scientific and practical research in the field of profit management of banks.

In the process of research the following scientific methods were used: theoretical generalization and grouping (to characterize the components of the profit management); formalization, analysis and synthesis (to build a scheme of formation of profit management of banks); logical generalization of results (formulation of conclusions).

Results. A commercial bank has to ensure the sufficiency of income to cover expenses, as well as the rhythm of receipts, that is, profit must be distributed in time in accordance with the periodicity of the bank's expenses. The bank's profit management mechanism is a complex and interrelated management process, which is part of the banking management process. It is implemented through basic functions such as planning, organization, regulation, control, motivation and analysis, in order to achieve and increase the level of profitability when taking into account the existing risks and threats. An effective profit management mechanism ensures the implementation of strategic and tactical goals and should include the following components: organizational, economic, financial, motivational, legal, informational. Thus, the bank's profit management is implemented through a management system, which includes the targeted impact of the management entity or management system (units that provide profit management of the bank) on the management object or managed system - the profitability of banking activities. An effective mechanism for managing the bank's profit makes it possible to fully implement the tasks and goals set, contributes to the effective performance of the functions of this management.

Discussion. In further research it is proposed to focus on each stage of bank's profit management. This will improve the organization of bank's profit management.

Keywords: bank's profit management, financial analyses, profit, income, cost.

Постановка проблеми. Сучасні банківські установи виконують надзвичайно широкий спектр операцій та послуг. Головна мета функціонування банку, як і будь якого господарюючого суб'єкта, зосереджена на отриманні прибутку. Як зазначає, Бланк І.А., прибуток виступає головною метою підприємницької діяльності; основою економічного розвитку держави; критерієм ефективності виробничої діяльності; внутрішнім джерелом формування фінансових ресурсів, що забезпечують розвиток підприємства; джерелом зростання ринкової вартості підприємства та задоволення соціальних потреб суспільства; основним захисним механізмом від банкрутства [1]. Тому формування стратегії управління прибутком є першочерговим завданням фінансового менеджменту банку, особливо за умов системних криз та надзвичайних ситуацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню проблем управління прибутком та його складових присвячено багато наукових робіт вітчизняних науковців. Серед них особливо слід виділити роботи І.О. Бланка, Л.І. Катан, О.В. Добровольської, О.А. Криклій, Н.Г. Масляк, Ж.К. Нестеренко, І.В. Зорі, М.Я. Ревича, О.О. Рибалки, А.С. Рибалки, Н.Г. Фатюхи та інших. В їх роботах детально розглядаються основні аспекти управління складовими прибутку. Разом тим недостатньо дослідженими є підходи до управління останнім в кризових умовах.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є розгляд підходів до управління прибутком комерційного банку в сучасних умовах.

Матеріали і методи. Матеріали дослідження: 1) нормативно-правове забезпечення регулювання прибутку банків; 2) наукові праці вітчизняних та зарубіжних авторів, які проводять свої наукові та практичні дослідження в галузі управління прибутком банків.

У процесі дослідження були використані такі наукові методи: теоретичне узагальнення та групування (для характеристики складових управління прибутком); формалізація, аналіз і синтез (побудова схеми формування управління прибутком банків); логічне узагальнення результатів (формулювання висновків).

Виклад основного матеріалу. Відповідно до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 3 «Загальні вимоги до фінансової звітності», прибуток – це сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати [9]. Більшість вітчизняних дослідників трактують термін «прибуток банку» з точки зору бухгалтерського обліку. Так, згідно з думкою Криклій О.А. та Масляк Н.Г., прибуток може бути представлений у грошовій формі як дохід власника на вкладений капітал, плата за працю та ризик ведення підприємницької діяльності, які є різницею між сукупним доходом і сукупними витратами під час діяльності [6].

У своїй роботі Ревич М.Я. виділяє основні елементи, які впливають на прибутковість комерційного банку, а саме: раціональна структура комерційного банку, високі стандарти менеджменту та маркетингу, кадровий потенціал комерційного банку і мотивація банківського персоналу. Ревич М.Я. стверджує, що ефективний менеджмент і маркетингова діяльність є основним фактором, який впливає на прибутковість комерційного банку [13].

На погляд Катан Л.І. [4], прибуток є періодично відновлюваною можливістю комерційного банку, гарантією його кредитоспроможності та можливістю вийти зі кризового стану. Доходи, витрати, прибуток або збиток, чистий прибуток - це показники, які характеризують рівень фінансування банківської установи.

В банківській практиці використовуються різні показники прибутку, включаючи економічний, балансовий, прибуток до оподаткування, чистий і нерозподілений прибуток. Загалом прибуток банку залежить від трьох «глобальних» факторів: доходів, витрат і податків, сплачених до бюджету. Зіставлення темпів зростання цих елементів дозволяє визначити, які з них позитивно або негативно вплинули на прибуток.

Дохід банку залежить від розміру відсоткової ставки за наданими кредитами, кількості та структури активів банку. Згідно з Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 3 «Загальні вимоги до фінансової звітності» доходи – це збільшення економічних вигод протягом звітного періоду у формі припливу, зростання активів або зменшення зобов'язань, які призводять до збільшення капіталу, а не є внесками акціонерів [9]. Доходи банку включають:

1. Операційні доходи: процентні доходи; комісійні доходи; доходи від операцій на фінансових ринках; доходи від торгових операцій з іноземною валютою.

2. Дохід від побічної діяльності банку.

3. Інші доходи.

У зв'язку з особливостями банківської діяльності основна частина доходу банку приходить на операційні доходи, серед яких особливе місце займають процентні доходи. В основному це прибуток від надання кредитів клієнтам або від розміщення тимчасово вільних грошових коштів у комерційних і центральних банках, а також від процентних доходів від вкладень у боргові зобов'язання. Вони більш піддаються управлінню, ніж

інші види доходів, оскільки їх розмір залежить від рівня процентної ставки, порядку нарахування відсотків і суми залишків у групі активів, що приносять процентний дохід. В останні роки більшість вітчизняних банків заробляли на процентах понад 70% своїх доходів [5].

Друге за значимістю джерело доходів – комісійні доходи. Величина комісійної винагороди банку прямо пов’язана з кількістю наданих послуг і тарифами, які застосовуються для їх надання. Останніми роками у більшості банків спостерігається збільшення питомої ваги комісійних доходів, що пояснюється їх більшою стабільністю порівняно з процентними. Крім гарантійних операцій, отримання комісійних доходів майже не пов’язане з ризиком втрати вартості вкладених активів. Банк також може отримувати як процентний дохід, так і комісійний від окремих кредитних операцій.

Доходи від операцій на фінансових ринках, таких як купівля-продаж цінних паперів, іноземної валюти та дорогоцінних металів, є ще одним важливим джерелом доходів. Інші види доходів банку відносяться до нерегулярних [10].

Комерційний банк має забезпечити достатність доходів для покриття витрат, а також ритмічність надходжень, тобто прибуток повинен бути розподілений у часі відповідно до періодичності витрат банку. Угрупування витрат банку подібне до групування доходів, до яких відносять:

1. Операційні витрати, до яких належать: процентні витрати; комісійні витрати; витрати за операціями на фінансових ринках; та інші.
2. Витрати по забезпеченню функціонування діяльності банку.
3. Інші витрати.

Витрати на залучення коштів, а саме процентні витрати, становлять найбільшу частину витрат звичайного комерційного банку. Витрати, пов’язані з формуванням резервного фонду, є окремою категорією витрат. Кошти резервного фонду використовуються для покриття можливих втрат

за позиками, іншими активами, дебіторською заборгованістю та знеціненням різних цінних паперів.

Банки повинні максимізувати прибуток, щоб залучити новий капітал, що дозволить збільшити обсяг і якість банківських послуг. Розвиток сучасних і нових банківських технологій стимулюється прибутком. Таким чином, прибуток є найважливішим критерієм оцінки діяльності банку. Доходи, отримані в результаті бізнесу, є найважливішим фактором, що впливає на загальну суму прибутків банку [5]. Саме тому виникає необхідність у формуванні системи управління прибутком банківської установи.

Формування, розподіл і використання прибутку є частиною процесу управління прибутком банку. Механізм управління прибутком банку є складним і комплексним процесом управління, який є частиною процесу управління банківською діяльністю. Він реалізується за допомогою основних функцій, таких як планування, організація, регулювання, контроль, мотивація та аналіз, з метою досягнення та підвищення рівня прибутковості при врахуванні наявних ризиків і загроз. Відповідно до Добровольської О.В. та Сабадін М.О. [3], в науковій літературі виділяють три типи стратегій управління прибутком: диверсифікаційна, захисна та агресивна (наступальна). Ефективний механізм управління прибутком забезпечує реалізацію стратегічних і тактичних цілей і має включати наступні компоненти:

- організаційно-економічний (комплекс організаційних і економічних методів та засобів впливу з метою реалізації механізму управління прибутковістю банків);
- фінансовий (комплекс методів фінансового забезпечення управління прибутком);
- мотиваційний (комплекс командно-адміністративних заходів, спрямованих на підвищення ефективності управління прибутком);

- правовий (комплекс правил, які регулюють управління прибутком);
- інформаційний (інформаційний пакет даних, призначених для моніторингу прибуткову).

Таким чином, управління прибутком банку реалізується через систему управління, що включає цілеспрямований вплив суб'єкта управління або керуючої системи (підрозділи, які забезпечують управління прибутком банку) на об'єкт управління або керовану систему – прибутковість банківської діяльності [3]. Як зазначає І.О. Бланк головною метою управління прибутком бізнес-структури виступає забезпечення максимізації добробуту засновників та його учасників в поточному та перспективному періодах, що вірно і для банківської установи [1].

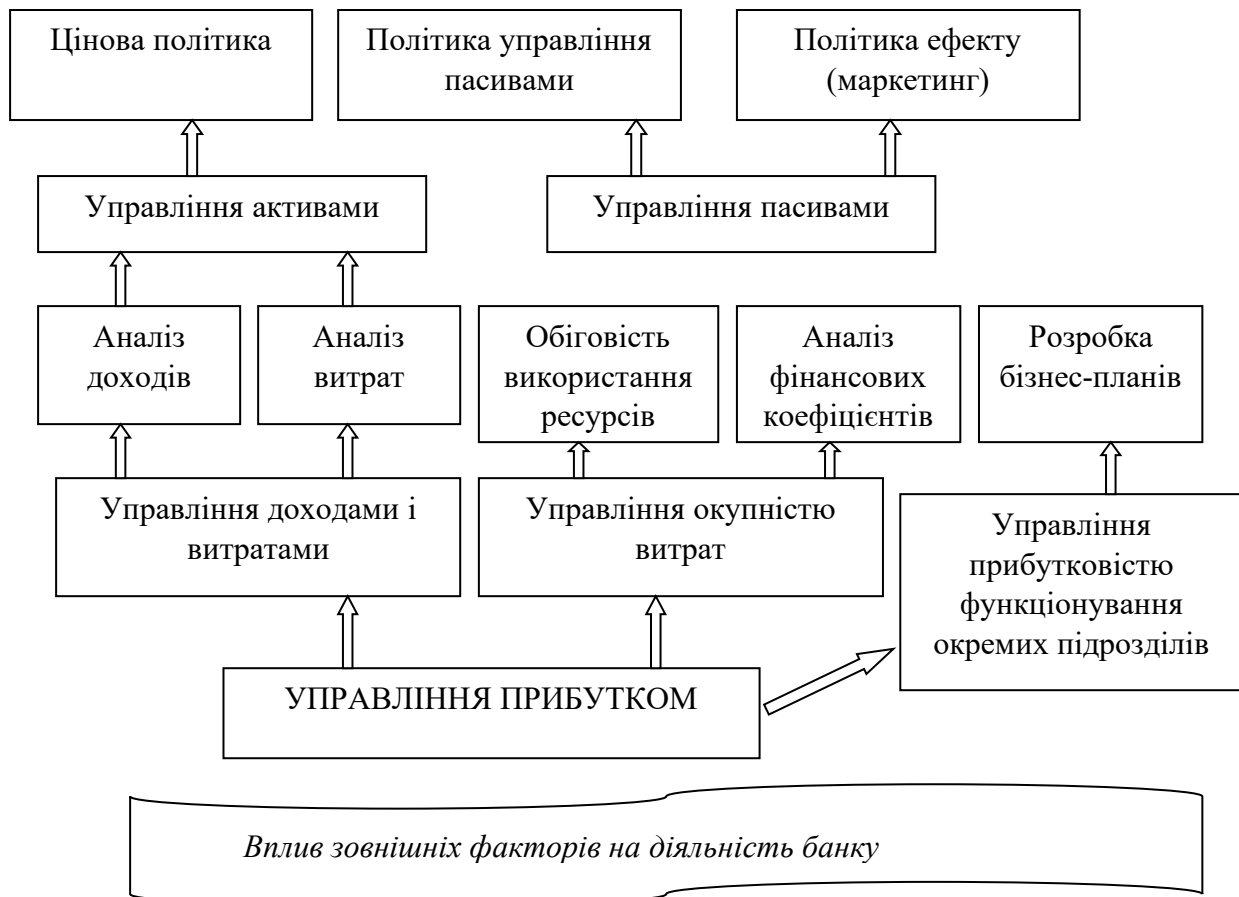

Рис. 1. Процес управління прибутком банку [4]

Таким чином, з метою підвищення результативності діяльності банківських установ має бути розроблений дієвий механізм управління прибутком, в якому виділяють наступні блоки: мета, завдання, принципи, структура та система управління, що потрібно враховувати при формуванні механізму управління прибутком комерційних банків. Процес управління прибутком банку зображений на рис. 1.

Серед складових управління прибутком банку важливим є здійснення своєчасного аналізу фінансових результатів, що є важливим для визначення резервів та шляхів підвищення прибутковості банку. Особлива увага приділяється аналізу доходів та витрат банку, основними етапами якого є:

- аналіз динаміки статей доходів та видатків;
- визначення факторів, що впливають формування доходів і витрат;
- коефіцієнтний аналіз доходів та витрат;
- аналіз рівня дохідності банку та розроблення заходів щодо підвищення прибутковості банківської діяльності;
- аналіз співвідношення активів, пасивів, доходів та витрат для прогнозування фінансового стану комерційного банку [15].

Рис. 2. Методи аналізу фінансових результатів діяльності банківської установи [2; 15]

Аналіз фінансових результатів дає можливість визначити фінансовий стан банківської установи, що важливо для власників банку, клієнтам і співробітникам. Всі методи, які можуть бути використані для оцінки та аналізу фінансових результатів діяльності банківської установи, відносяться до трьох категорій: методи коефіцієнтів, рейтингові методи та математично-статистичні методи, як показано на рис. 2.

Результати аналізу показників прибутку певною мірою дозволяють визначити положення (місце) банку серед інших кредитних установ. При цьому необхідно враховувати, що абсолютні показники дають лише орієнтовну картину результатів діяльності банку, яка повинна уточнюватися по мірі проведення аналізу на основі відносних показників прибутковості.

Для досягнення основної мети управління прибутком банку, сформована система має реалізувати наступні завдання:

1. Виконувати та підтримувати запланований рівень прибутку, який достатній для формування ресурсного потенціалу банківської установи.
2. Забезпечувати пропорційність між допустимим рівнем ризику та прибутком.
3. Підтримувати якість прибутку, що визначає спроможність банку забезпечити потреби у стабільному функціонуванні, стійкому економічному зростанні та розвитку в довгостроковій перспективі [8].
4. Гарантування виплат власникам банку певного рівня доходу від інвестованого капіталу організації.
5. Формування достатніх фінансових ресурсів відповідно до поставлених завдань розвитку банку в довгостроковій перспективі.
6. Зростаюча ринкова вартість банківської установи.
7. Участь співробітників банку у розподілі прибутку.

Поставлені вище завдання стосовно управління прибутком комерційного банку мають різну спрямованість, але взаємопов'язані в цьому процесі і оптимізуються між собою.

Дієвий механізм управління прибутком банку дає змогу в повному обсязі реалізувати завдання та поставлені цілі, сприяє результативному виконанню функцій цього управління.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Система управління прибутком базується на загальній стратегії розвитку комерційного банку, і може бути різною в залежності від зовнішніх обставин. Тому рекомендується формувати систему управління прибутком враховуючи різні варіанти розвитку політичного, соціального та економічного середовища. Особливо це актуально під час кризових або, навіть, катастрофічних подій внаслідок яких економіка перебуває в затяжній кризі, що наразі ми маємо в країні. Для забезпечення виживання банківських структур потрібно формувати таку систему управління прибутком, яка забезпечувала генерування приросту показника прибутковості та не допускала його зниження, оскільки це призведе до погіршення показників достатності капіталу і відобразиться на рівень конкурентоспроможності банку на ринку.

Література

1. Бланк И.А. Управление прибылью К.: Ника-Центр, Эльга, 1998. 543 с.
2. Вольська С.П. Порівняльна характеристика методів оцінювання фінансової стійкості банку. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2015. Вип. 10. Частина 1. С. 178–181.
3. Добровольська О.В., Сабадин М.О. Теоретико-методичні засади управління прибутковістю комерційного банку. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2017. Вип. 23. Частина. 3. С. 75-83.
4. Катан Л.І., Плахотник М.С. Прибутковість комерційного банку та її підвищення. *Агросвіт*. 2018. № 21. С. 3-6.

5. Костюк В.А., Дятленко В.Є. Управління доходами і витратами банку. *Інфраструктура ринку*. 2017. № 12. С. 150-154
6. Криклій О.А., Масляк Н.Г. Управління прибутком банку: монографія. Суми: ДВНЗ "УАБС НБУ". 2008. 86 с.
7. Круглова О.А., Козуб В.О, Козуб С.О. Якість прибутку як індикатор ефективності управління підприємством. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2018. Вип. 28. Частина 1. С. 115-119.
8. Нагайчук В.В. Вплив якості прибутку підприємства на ефективність його функціонування. *Економіка розвитку*. 2013. № 1(65). С. 73–77.
9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України №73 від 07.02.2013. *Верховна Рада України: офіційний вебпортал*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 26.11.2023).
10. Нестеренко Ж.К., Зоря І.В. Аналіз та облік процентних і комісійних доходів та витрат ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК». *Ефективна економіка*. 2011. № 5. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=538> (дата звернення: 01.12.2023).
11. Пастушенко А.І. Управління якістю прибутку сільськогосподарських підприємств. *Ефективна економіка*. 2016. № 10. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5561> (дата звернення: 03.12.2023).
12. Пірог Д.В. Формування і розподіл прибутку банку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2010. № 24. С. 70-75.
13. Ревич М.Я. Стратегії управління прибутковістю банків. *Вісник Української академії банківської справи*. 2013. № 2 (35). С. 75-80.
14. Рибалка О.О. Підходи до управління прибутком банку. *Актуальні проблеми економіки*. 2007. № 11. С. 161-165.

15. Рибалко А.С., Зайцев О.В. Сучасні підходи до аналізу фінансових результатів діяльності банківської установи. *Економіка та суспільство*. 2020. № 21. С. 114-122.
16. Фатюха Н.Г., Гришунова Т.А. Основні підходи щодо визначення та класифікації доходів банківської установи. *Ефективна економіка*. 2019. № 7. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7185> (дата звернення: 05.12.2023).

References

1. Blank, I.A. (1998). *Upravlenie pribylyu [Profit management]*. K.: Nika-Tsentr, Elga [in Ukrainian].
2. Volska, S.P. (2015). Porivnialna kharakterystyka metodiv otsiniuvannia finansovoi stiiкости банку [Comparative characteristics of methods for assessing the financial stability of the bank]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu*, 10, 1, 178–181 [in Ukrainian].
3. Dobrovolska, O.V., & Sabadyn, M.O. (2017). Teoretyko-metodychni zasady upravlinnia prybutkovistiu komertsiiinoho банку [Theoretical and methodological principles of managing the profitability of a commercial bank]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Economic Science Series*, 23, 3, 75-83 [in Ukrainian].
4. Katan, L.I., & Plakhotnyk, M.S. (2018). Prybutkovist komertsiiinoho банку ta yii pidvyshchennia [Profitability of a commercial bank and its increase]. *Ahrosvit*, 21, 3-6 [in Ukrainian].
5. Kostiuk, V.A., & Diatlenko, V.Ie. (2017). Upravlinnia dokhodamy i vytratamy банку [Management of income and expenses of the bank]. *Infrastruktura rynku*, 12, 150-154 [in Ukrainian].
6. Kryklii, O.A., & Masliak, N.H. (2008). Upravlinnia prybutkom банку: monohrafiia [Bank profit management: a monograph]. Sumy: DVNZ "UABS NBU" [in Ukrainian].

7. Kruhlova, O.A., Kozub, V.O, & Kozub, S.O. (2018). Yakist prybutku yak indykator efektyvnosti upravlinnia pidpriumstvom [Quality of profit as an indicator of efficiency of enterprise management]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Economic Science Series*, 28, 1, 115-119 [in Ukrainian].
8. Nahaichuk, V.V. (2013). Vplyv yakosti prybutku pidpriumstva na efektyvnist yoho funktsionuvannia [Influence of the enterprise profit quality on the efficiency of its functioning]. *Ekonomika rozvytku*, 1(65), 73–77 [in Ukrainian].
9. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 1 «Zahalni vymohy do finansovoi zvitnosti»: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy №73 vid 07.02.2013 [National Accounting Regulation (Standard) 1 «General Requirements for Financial Reporting» approved by the order of the Ministry of Finance of Ukraine 73 of 07.02.2013]. *Verkhovna Rada Ukrainy: ofitsiinyi vebportal – Verkhovna Rada of Ukraine: official webportal*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> [in Ukrainian].
10. Nesterenko, Zh.K., & Zoria, I.V. (2011). Analiz ta oblik protsentnykh i komisiinykh dokhodiv ta vytrat PAT KB «PRYVATBANK» [Analysis and accounting of interest and commission income and expenses of PJSC CB «PRIVATBANK»]. *Efektyvna ekonomika*, 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=538> [in Ukrainian].
11. Pastushenko, A.I. (2016). Upravlinnia yakistiu prybutku silskohospodarskykh pidpriumstv [Management of profit quality of agricultural enterprises]. *Efektyvna ekonomika*, 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5561> [in Ukrainian].
12. Piroh, D.V. (2010). Formuvannia i rozpodil prybutku banku [Formation and distribution of bank profits]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, 24, 70-75 [in Ukrainian].

13. Revych, M.Ia. (2013). Stratehii upravlinnia prybutkovistiu bankiv [Bank profitability management strategies]. *Visnyk Ukrainskoi akademii bankivskoi spravy*, 2 (35), 75-80 [in Ukrainian].
14. Rybalka, O.O. (2007). Pidkhody do upravlinnia prybutkom banku [Approaches to managing bank profits]. *Aktualni problemy ekonomiky*, 11, 161-165 [in Ukrainian].
15. Rybalko A.S., & Zaitsev O.V. (2020). Suchasni pidkhody do analizu finansovykh rezultativ diialnosti bankivskoi ustanovy [Modern approaches to the analysis of financial results of the activities of the banking institution]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 21, 114-122 [in Ukrainian].
16. Fatiukha, N.H., & Hryshunova, T.A. (2019). Osnovni pidkhody shchodo vyznachennia ta klasyfikatsii dokhodiv bankivskoi ustanovy [Main approaches for defining and classification of income of the banking institution]. *Efektyvna ekonomika*, 7. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7185> [in Ukrainian].